

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Правління Національного банку України
“Про затвердження Положення про загальні вимоги до документів і
порядок їх подання до Національного банку України в межах окремих
процедур та внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України”**

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв’язати шляхом державного регулювання

Відповідно до пункту 8¹ статті 7 розділу I Закону України від 20 травня 1999 року № 679-XIV “Про Національний банк України” (далі – Закон про Національний банк) в редакції зі змінами, внесеними Законом України від 14 грудня 2021 року № 1953-IX “Про фінансові послуги та фінансові компанії” (далі – Закон про фінансові послуги), Національний банк України (далі – Національний банк) наділений повноваженнями здійснювати державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю небанківських фінансових установ, інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та осіб, які надають супровідні послуги, в межах, визначених Законом про фінансові послуги та іншими законами України.

Також Національний банк відповідно до пункту 6 статті 7 розділу I Закону про Національний банк наділений повноваженнями здійснювати державне регулювання на платіжному ринку, визначати засади функціонування платіжного ринку України, регулювати діяльність надавачів платіжних послуг, надавачів обмежених платіжних послуг, платіжних систем та технологічних операторів платіжних послуг, визначати порядок надання платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, здійснювати нагляд за діяльністю учасників платіжного ринку.

У статті 55¹ Закону про Національний банк встановлено, що Національний банк здійснює функції державного регулювання та нагляду за діяльністю на ринках небанківських фінансових послуг (крім професійної діяльності та надання супровідних послуг на ринках капіталу) на індивідуальній та консолідованій основі у межах та порядку, встановлених законодавством України.

Зокрема, у пункті 3 частини четвертої статті 21 Закону про фінансові послуги, яка визначає повноваження Національного банку у сфері державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг, встановлено, що Національний банк здійснює нормативно-правове регулювання діяльності з надання фінансових та супровідних послуг та нагляду за такою діяльністю.

У межах виконання своїх функцій Національний банк прийняв низку нормативно-правових актів, зокрема:

1) Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації, затверджене постановою Правління Національного

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0006/125038

від 23.10.2023 19:52

банку України від 24 грудня 2015 року № 926 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 22 грудня 2018 року № 150) (зі змінами);

2) Положення про реєстрацію колекторських компаній, затверджене постановою Правління Національного банку України від 09 липня 2021 року № 75;

3) Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів та умови провадження посередницької діяльності у сфері страхування, затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2022 року № 135 (зі змінами);

4) Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 07 жовтня 2022 року № 217 (зі змінами);

5) Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій, затверджене постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2023 року № 43.

Крім цього, Національний банк наразі розробляє нові нормативно-правові акти, а саме:

1) Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг;

2) Положення про регулювання та порядок нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами;

3) Положення про добровільний вихід з ринку страховика та передачу страхового портфелю.

Усі вищезазначені нормативно-правові акти регулюють окремі процедури, у межах яких передбачено встановлення подібних або однакових загальних вимог до документів і порядку їх подання до Національного банку. Таким чином, виникає суттєве переобтяження нормативно-правових актів однорідними нормами та значно ускладнюється сприйняття таких актів учасниками ринку.

З огляду на це та внаслідок прийняття Закону про фінансові послуги, Закону України “Про страхування” (далі – Закон про страхування), Закону України “Про кредитні спілки” (далі – Закон про кредитні спілки) Національний банк виявив необхідність розроблення та прийняття нормативно-правового акта для запровадження уніфікованих вимог до документів і загального порядку подання таких документів у межах, передбачених регуляторним актом процедур.

Зазначені вище проблемні питання не можуть вирішуватися за допомогою ринкових механізмів, оскільки вони стосуються нормативно-правового регулювання та реалізації повноважень Національного банку, передбачених, зокрема, Законом про фінансові послуги, та вдосконалення законодавства з питань регулювання та нагляду на ринках небанківських фінансових послуг.

Отже, є потреба у врегулюванні вищезазначених проблем шляхом розроблення нового нормативно-правового акта та затвердження змін до чинних

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0006/125038

від 23.10.2023 19:52

нормативно-правових актів Національного банку.

Суб'єктами, на яких окреслені вище проблеми справляють негативний вплив, є:

- 1) учасники ринку фінансових послуг та учасники платіжного ринку (у межах, установлених відповідними нормативно-правовими актами);
- 2) Національний банк.

II. Визначення цілей державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з вирішенням зазначених проблем, є забезпечення здійснення Національним банком функцій регулювання та нагляду на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю учасників ринку із дотриманням принципів законності, співмірності, відкритості та прозорості.

Проект постанови Правління Національного банку “Про затвердження Положення про загальні вимоги до документів і порядок їх подання до Національного банку України в межах окремих процедур та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” (далі – проект постанови) розроблено з метою уніфікації загальних вимог до документів, що подаються до Національного банку для здійснення процедур ліцензування, реєстрації, авторизації учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку, добровільного виходу страховика з ринку, ідентифікації, визнання небанківських фінансових груп та вдосконалення положень чинних нормативно-правових актів Національного банку з урахуванням вимог проекту постанови.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей, наведення аргументів щодо переваги обраного способу

Згідно із Законом про фінансові послуги, Законом про страхування та Законом про кредитні спілки, що вводяться в дію з 01 січня 2024 року, Національному банку рекомендовано до дня введення в дію цих законів привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цими законами та забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для їх реалізації.

Розроблення проекту постанови пов'язане з потребою визначення загальних вимог до документів, що подаються до Національного банку, у межах окремих процедур, визначених у проекті постанови.

Альтернативним способом досягнення зазначених цілей може бути залишення без змін чинних нормативно-правових актів Національного банку та врахування такого підходу під час розроблення нових нормативно-правових актів шляхом розміщення в таких актах ідентичних розділів, що регулюють відповідні питання.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

V/33-0006/125038
від 23.10.2023 19:52

Перевагами зазначеного вище способу є те, що для учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку, які вже мали можливість працювати з поточними редакціями нормативно-правових актів, не буде потреби в повторному опрацюванні зазначених актів з урахуванням унесених змін.

Однак у такому разі виявлені проблемні питання, зокрема, суттєве переобтяження нормативно-правових актів однорідними нормами і як наслідок дублювання подібних норм у різних нормативно-правових актах, збільшення обсягу текстів нормативно-правових актів сприятимуть ускладненому сприйняттю таких актів учасниками ринку та в майбутньому можуть негативно позначитися на правозастосуванні учасників ринку і Національного банку, подальшому накопиченні проблемних питань у регуляторних актах.

Отже, застосування такого альтернативного способу досягнення зазначених цілей та вирішення проблемних питань потенційно може виявитись малоефективним та сприяти порушенню принципу належного урядування.

Ураховуючи вищезазначене, вбачається, що варіант прийняття запропонованого проєкту постанови має перевагу та є найефективнішим способом досягнення зазначених цілей, оскільки всі шляхи вирішення окреслених вище проблем розглядатимуться комплексно. Опрацювання такого регуляторного акта сприятиме залученню менших трудових і часових ресурсів зі сторони учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку і чіткому розумінню учасниками ринку вимог Національного банку.

IV. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми, і відповідних заходів

Проєктом постанови передбачено затвердження Положення про загальні вимоги до документів і порядок їх подання до Національного банку України в межах окремих процедур (далі – Положення).

Положення визначає загальні вимоги до документів, що подаються до Національного банку, для здійснення, зокрема:

- 1) процедур ліцензування, реєстрації, авторизації учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку;
- 2) процедур добровільного виходу страховика з ринку;
- 3) процедур ідентифікації, визнання небанківських фінансових груп.

У Положенні визначені, зокрема, вимоги до засвідчення та легалізації документів, їх достовірності, форми та способу подання, порядок дій у випадку неможливості подання окремих документів або дотримання форми щодо їх подання, а також порядок комунікації Національного банку та заявника.

Поряд із визначенням загальних вимог до документів для здійснення вищезазначених процедур, Положення містить перелік документів, на підставі яких Національний банк проводить ідентифікацію фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців, юридичних осіб та представництв.

Із прийняттям проєкту постанови також конкретизуються чинні

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0006/125038

від 23.10.2023 19:52

нормативно-правові акти Національного банку шляхом внесення відповідних змін.

V. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта будуть обов'язковими до виконання Національним банком, учасниками ринку фінансових послуг та учасниками платіжного ринку. Такі вимоги не потребують суттєвого та/або тривалого за часом впровадження змін до звичайної діяльності суб'єктів, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта.

Ризик як негативного, так і позитивного впливу зовнішніх чинників на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється переважно змінами в законодавчих актах України, що може призвести до потреби внесення додаткових змін до цього регуляторного акта, а також унесення змін до тих нормативно-правових актів, до яких уносяться зміни проектом постанови.

Упровадження змін відповідно до положень такого регуляторного акта не потребує додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень.

Додаткових витрат учасників ринку фінансових послуг та платіжного ринку не передбачається.

Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог регуляторного акта відбуватиметься в межах здійснення Національним банком наглядової діяльності з періодичністю, визначеною відповідними нормативно-правовими актами.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття акта

За результатами визначення очікуваних результатів прийняття регуляторного акта протягом усього строку його дії можна виокремити такі наслідки його дії для суб'єктів, на яких поширюється дія регуляторного акта.

Основними позитивними результатами дії регуляторного акта є:

- 1) уточнення та вдосконалення положень нормативно-правових актів;
- 2) запровадження уніфікованої загальної процедури порядку подання документів у межах, передбачених регуляторним актом процедур;
- 3) удосконалення переліку вимог до документів, що подаються до Національного банку в межах, передбачених регуляторним актом процедур;
- 4) уніфікація переліку документів для ідентифікації фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців, юридичних осіб та представництв;
- 5) скорочення обсягу нормативно-правових актів та спрощення їх прийняття учасниками ринку фінансових послуг та учасниками платіжного ринку;
- 6) уточнення порядку обміну інформацією між Національним банком та учасниками ринку фінансових послуг, учасниками платіжного ринку.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

V/33-0006/125038

від 23.10.2023 19:52

Очікувані результати прийняття регуляторного акта сукупно матимуть позитивні результати для всіх суб'єктів, на яких поширюється дія регуляторного акта. Ураховуючи специфіку сфери правового регулювання проекту постанови, не вбачається за можливе обчислення кількісних розмірів позитивних та можливих негативних наслідків його прийняття.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії акта

Ураховуючи специфіку запропонованого проекту постанови, він не містить кінцевого строку дії.

VIII. Визначення показників результативності акта

Вимоги регуляторного акта поширюватимуться на учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку (у межах, установлених відповідними нормативно-правовими актами).

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість суб'єктів, на яких поширюватиметься дія акта.

Вимоги акта в разі його прийняття поширюватимуться на учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку, які подаватимуть документи до Національного банку в межах окремих процедур, визначених актом;

2) кількість учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку, які дотримуватимуться вимог проекту постанови під час подання документів в межах процедур, визначених проектом постанови;

3) кількість учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку, які порушують вимоги проекту постанови під час подання документів у межах процедур, визначених проектом постанови;

4) кількість отриманих Національним банком від учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку запитів та пропозицій щодо змісту проекту постанови та її реалізації.

Водночас, ураховуючи специфіку запропонованого проекту постанови та предмет регулювання, надати кількісну форму та чіткий перелік усіх прогнозних значень показників результативності регуляторного акта не вбачається можливим.

IX. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Відповідно до статей 3 та 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів з урахуванням Методики відстеження результативності регуляторного акта Національного банку України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14 квітня 2004 року № 471.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0006/125038

від 23.10.2023 19:52

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься з використанням статистичних даних. Цільові групи осіб для опитування чи наукові установи не залучатимуться для проведення відстеження результативності цього регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом одного року з дня набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься не пізніше двох років із дня набрання чинності регулятором актом.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів із повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Інформування учасників ринку фінансових послуг та учасників платіжного ринку щодо основних положень регуляторного акта здійснюватиметься шляхом його оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

Голова Національного банку України

Андрій ПИШНИЙ

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0006/125038

від 23.10.2023 19:52